

§ 10**Utredningstider inom individ- och familjeomsorgen
Yttrande över revisionsrapport från stadsrevisionen
Dnr 1.6.1-606/2017****Socialnämndens beslut**

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som yttrande över rapporten.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till revisionskontoret.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) lämnar följande särskilda uttalande

Revisionskontoret har genomfört en granskning med syfte att bedöma om nämnderna har en styrning och uppföljning av handläggningsprocessen inom individ- och familjeomsorgen som säkerställer att förhandsbedömningar och utredningar avseende barn och unga genomförs inom lagstadgad tid.

Det är beklagligt att det fortfarande är långa utredningstider som överskrider den lagstadgade tiden. Trots att detta har varit välkänt under flera år utan att några åtgärder vidtagits. Det finns även stora brister när det gäller dokumentationen av utredningens planering samt barn och ungas bästa i utredningen. Kritiken framkommer främst till stadsdelsnämnderna. Det viktigt att arbetet utvecklas och att det sker en rättssäker handläggning av ärenden. Inte minst handlar det om att skydda barnet och kunna behandlingsinsatser så fort som möjligt.

Antalet anmälningar om barn som far illa eller riskerar att fara illa till stadens socialtjänst har ökat de senaste åren. Från 2011 till 2016 har anmälningar ökat med 100 procent, det är en årlig ökning med 20 procent. Det ställer givetvis krav på en effektiv organisation för att kunna hantera en sådan mängd ärenden. Dessvärre har andelen utredningar som pågått längre än de lagstadgade fyra månaderna i genomsnitt legat på 43,1 procent sedan 2011. I den senaste mätningen 2016 förekommer variationer bland stadsdelsnämnderna mellan 10,7 procent och 59,8 procent av utredningarna som pågått längre än den lagstadgade tiden. I nuläget finns det varken en central uppföljning eller redovisning avseende hur stadsdelsnämnderna lever upp till socialtjänstlagens krav om att genomföra en förhandsbedömning inom 14 dagar.

Det är förkastligt att denna negativa utveckling har pågått under flera år. Staden måste kunna garantera ett skydd för barnen och kunna leva upp till de lagstadgade kraven.

Särskilt uttalande

Ledamöterna Isabel Smedberg Palmqvist och Frida Johansson Metso (båda L) lämnar följande särskilda uttalande

Barn och ungdomar som blir aktualiserade hos socialtjänsten måste snabbt få en förhandsbedömning och en utredning. Att skydda barn som befinner sig i familjer med problem och att snabbt verka för en trygg hemmiljö och en fungerande skolgång är en av samhällets viktigaste uppgifter. Revisorernas granskning visar att i en betydande andel av barnärendena uppfylls inte de lagstadgade tidskraven. Så har varit fallet under ett antal år.

De barn och unga som ärendet gäller har en i lag fastslagen rättighet att få sin situation utredd utan dröjsmål. Det får inte utvecklas en kultur där de lagstadgade tidsgränserna betraktas som någonting som är valfritt att förhålla sig till. Den passivitet som stadsdelsnämnderna enligt vad som framgår av revisorernas granskning verkar uppvisa är inte acceptabel. Detta gäller även om man beaktar de förmildrande omständigheter som finns i form av en periodvis mycket hård arbetsbelastning, ett stadigt ökande antal orosanmälningar och de strukturella problem med personalomsättning och svårigheter att behålla erfaren personal som funnits i socialtjänsten.

Givetvis måste stadsdelsnämnderna – inte bara de granskade utan alla – förbättra arbetet med uppföljning för att se till att

tidsgränserna hålls. Det är också viktigt att barnets bästa noga dokumenteras, inte minst för att själva dokumentationsprocessen tvingar handläggarna att närma sig ärendet utifrån ett barnperspektiv. I slutändan krävs det ett bra ledarskap inom socialtjänsten, i kombination med en tillräcklig och stabil bemanning av erfarna handläggare, för att få arbetssätt på plats som säkerställer att barn och unga får sina behov utredda med kvalitet och inom lagstadgad tid.

Ärendet

Revisionskontoret har genomfört en granskning med syfte att bedöma om nämnderna har en styrning och uppföljning av handläggningsprocessen inom individ- och familjeomsorgen som säkerställer att förhandsbedömningar och utredningar avseende barn och unga genomförs inom lagstadgad tid.

Granskningen visar bl.a. att stadsdelsnämnderna behöver utveckla sin styrning, uppföljning och arbetssätt avseende handläggning och förhandsbedömningar, samt säkerställa tillförlitligheten i redovisningen av utredningstider.

Socialnämnden rekommenderas att ge kommunfullmäktige underlag till beslut om revidering av stadens riktlinjer för handläggning och dokumentation av barn- och ungdomsärenden inom individ- och familjeomsorgen.

Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som yttrande över rapporten.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 27 december 2017.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.